

PRÁVNE POSTAVENIE CUDZINCŮV PRICHÁDZAJÚCICH NA ÚZEMIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY V SÚVISLOSTI S VOJNOU NA UKRAJINE

Právny stav k: 10.03.2022

Právny základ (chronologicky):

- **25.02.2022** – prijatie zákona č. 55/2022 Z. z. o niektorých opatreniach v súvislosti so situáciou na Ukrajine
<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2022/55/20220226>
- **26.02.2022** – vyhlásenie mimoriadnej situácie v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov, na územie Slovenskej republiky, uznesenie vlády SR č. 142/2022
<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/26981/1>
- **28.02.2022** – vyhlásenie dočasného útočiska, uznesenie vlády SR č. 144/2022
<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/26992/1>
- **02.03.2022** – nariadenie vlády SR č. 59/2022 Z. z. na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie vo vzťahu k vyhlásenej mimoriadnej situácii v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny
<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/26999/1>
- **09.03.2022** – uznesenie vlády SR č. 170/2022 k návrhu na vydanie súhlasu vlády Slovenskej republiky na zabezpečenie koordinácie činností súvisiacich so sprostredkovaním ubytovania v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny
<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/27033/1>

V zmysle slovenského cudzineckého práva, cudzincom je každý, kto nie je štátnym občanom Slovenskej republiky.

V zmysle vyhlásenia Ministerstva vnútra SR (link: <https://www.minv.sk/?vstup-cudzincov-do-sr-pocas-mimoriadnej-situacie>), Slovenská republika umožní z humanitárnych dôvodov vstup všetkým štátnym príslušníkom tretích krajín prichádzajúcim z Ukrajiny, ktorí nespĺňajú jednu alebo viac podmienok vstupu stanovených v čl. 6 ods. 1 Kódexu schengenských hraníc (napr. nemajú cestovný doklad, nemajú platné vízum, ak sa vyžaduje, a pod.).

Na cudzincov sa pritom uplatňuje osobitný režim, v závislosti od ich právneho postavenia v krajine, t.j. či ide o azylanta, osobu s udeleným dočasným útočiskom apod.

Aké môže byť právne postavenie cudzincov na území Slovenskej republiky?

I. OSOBA S UDELENÝM DOČASNÝM ÚTOČISKOM - ODÍDENEK

Prijatím zákona č. 55/2022 Z. z. sa zaviedla možnosť aj bez rozhodnutia EU poskytnúť cudzincom tzv. **dočasné útočisko na účely ochrany pred vojnovým konfliktom**, endemickým násilím, následkami humanitárnej katastrofy alebo sústavným, alebo hromadným porušovaním ľudských práv v ich krajine pôvodu.

Následne Vláda SR dňa 28.02.2022, v súlade s ust. § 29 ods. 2 zákona č. 480/2002 Z.z., vyhlásila poskytovanie dočasného útočiska, ktoré sa týka:

- štátnych občanov Ukrajiny
- ich rodinných príslušníkov, ktorými sú manžel, maloleté dieťa a rodič.

Poskytnutie dočasného útočiska je najjednoduchší spôsob ochrany pre osoby utekajúce pred vojnou, pričom sa im umožní rýchly a neobmedzený prístup na trh práce.

Týka sa to osôb, ktoré hodnoverným spôsobom preukážu svoju totožnosť, štátnu príslušnosť, a ak nejde o občanov Ukrajiny, tak aj rodinný vzťah k štátnemu občanovi Ukrajiny. Preukázanie totožnosti hodnoverným spôsobom môže byť splnené napríklad predložením vodičského preukazu spolu s rodným listom, platného cestovného dokladu alebo cestovného dokladu, ktorý stratil časovú platnosť, ID karty, akéhokoľvek iného dokladu s fotografiou spolu s rodným listom a podobne.

Poskytnutie dočasného útočiska nie je podmienené splnením žiadnej ďalšej skutočnosti. V zmysle zákona o azyle **sa však poskytovanie dočasného útočiska nebude týkať osôb, ktoré majú na území Slovenskej republiky udelený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt, osôb, ktorým Slovenská republika udelila azyl alebo poskytla doplnkovú ochranu a nebude sa vzťahovať ani na tých, ktorí sú žiadateľmi o udelenie azylu.**

Osoba, ktorej bolo poskytnuté dočasné útočisko sa označuje ako „odídenec“. Odídencom je vydávaný doklad o tolerovanom pobyte s označením „ODÍDENEC“.

UBYTOVANIE ODÍDENCA:

typy	subjekt zabezpečujúci ubytovanie	finančný príspevok na ubytovanie	poznámka
záchytný tábor	MV SR	-	
humanitné centrum	MV SR	-	
ubytovanie na úrovni humanitného centra	cudzinec	MV SR poskytne cudzincovi príspevok na zabezpečenie ubytovania	
ubytovateľ – PO/FO	PO/FO	príspevok za ubytovanie odídencu (§ 36a zákona o azyle)	Podmienky závisia od rozhodnutia vlády, ktoré k dnešnému dňu nebolo prijaté

Ubytovanie primárne zabezpečuje Ministerstvo vnútra SR. Dobrovoľníci, tzv. ubytovatelia (PO – hotely, motely, penzióny atď, alebo FO – „súkromníci“ môžu poskytnúť cudzincovi ubytovanie a v prípade, ak splnia všetky zákonom stanovené podmienky budú mať nárok na príspevok za ubytovanie odídencu.

Podľa informácií z Úradu hraničnej a cudzineckej polície zo dňa 08.03.2022:

Osoba, ktorá plánuje ubytovať odídenca z Ukrajiny, nie je povinná sa zaregistrovať do osobitného registra. Ak je však touto osobou PO a FO - podnikateľ, ktorá poskytuje ubytovanie na základe zmluvy o ubytovaní, musí splniť povinnosti ubytovateľa vymedzené v ust. § 113 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov, a to:

- pri ubytovaní overiť totožnosť cudzinca
- do knihy ubytovaných uviesť pri cudzincovi aj štátnu príslušnosť a dátum narodenia

- zabezpečiť vyplnenie úradného tlačiva o hlásení pobytu cudzinca a doručiť ho policajnému útvaru do piatich dní od ubytovania; doručenie je možné aj prostredníctvom elektronickej služby zavedenej na tento účel
- umožniť policajnému útvaru vstup do všetkých priestorov ubytovacieho zariadenia na účel kontroly plnenia povinností ustanovených týmto zákonom.

Rovnako podľa informácií z Úradu hraničnej a cudzineckej polície zo dňa 08.03.2022 odídenec je povinný sa dostať na cudzineckú políciu spolu so zmluvou uzavretou s ubytovateľom, resp. s čestným vyhlásením, ktoré slúžia ako potvrdenie o ubytovaní u konkrétneho ubytovateľa. Cudzinecká polícia na základe tejto zmluvy, resp. čestného vyhlásenia vydá odídenkovi potvrdenie, pričom ubytovateľ týmto potvrdením získa tzv. dočasný status a bude mať nárok na príspevok na ubytovanie odídencov.

Príspevok na ubytovanie odídencov:

V zmysle ust. § 36a zákona č. 480/2002 Z.z., vláda SR môže rozhodnúť o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencov prostredníctvom obce, v ktorej územnom obvode sa poskytuje odídenkovi ubytovanie. Ministerstvo financií SR má poskytnúť obci sumu zodpovedajúcu príspevku za kalendárny mesiac do 30 dní od doručenia zoznamu prenajímateľov.¹

Nárok na príspevok bude mať osoba, ktorá v územnom obvode obce vlastní nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie (ďalej len „prenajímateľ“), ak poskytne ubytovanie odídenkovi a predloží obci zmluvu o poskytnutí ubytovania odídenkovi. Príspevok sa poskytuje za každý deň ubytovania odídencov.

Vláda by mala ustanoviť výšku príspevkov, dobu poskytovania, náležitosti zmluvy o ubytovaní a ďalšie podmienky poskytovania príspevkov. Vláda SR o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencov však do dnešného dňa nerozhodla. Z tohto dôvodu nie je možné bližšie určiť povinnosti obcí.

K dispozícii sú len medializované informácie o tom, že:

- obce budú povinné viesť evidenciu odídencov, t. j. ubytovaných vo svojom územnom obvode
- maximálny možný počet ubytovaných v závislosti od veľkosti ubytovania by mal byť limitovaný
- príspevok by malo byť možné vyplatiť späť od 01.03.2022.

Dôležité: Príspevok sa bude vyplácať iba tým ubytovateľom, ktorí ubytujú odídenkovi, t. j. nie také osoby, ktoré sa v SR zdržujú na inom právnom základe.

Dňa 09.03.2022 vláda rozhodla, že činnosti súvisiace so sprostredkovaním ubytovania bude koordinovať minister dopravy a výstavby, ktorý na tento účel je povinný zabezpečiť a prevádzkovať informačný systém.

ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ:

Pre osoby ešte len žiadajúce o dočasné útočisko a aj pre osoby, ktorým už bolo poskytnuté, platí, že: za nich, ak nie sú verejne zdravotne poistení, uhradza **neodkladnú zdravotnú starostlivosť** štát; v prípadoch hodných osobitného zreteľa, ak sa na základe individuálneho posúdenia zdravotného stavu žiadateľa zistia osobitné potreby na poskytnutie zdravotnej starostlivosti, ministerstvo vnútra uhradí aj poskytnutie tejto zdravotnej starostlivosti. Ministerstvo vnútra zabezpečí vhodnú zdravotnú

¹ Vláda by mala nariadením ustanoviť:

- i. výšku jednotlivých príspevkov a dobu ich poskytovania,
- ii. náležitosti zmluvy o poskytnutí ubytovania odídenkovi,
- iii. ďalšie podmienky poskytovania finančných prostriedkov obci a poskytovania príspevku prenajímateľovi.

starostlivosť maloletým žiadateľom o udelenie azylu, ktorí sú obeťami zneužívania, zanedbávania, vykorisťovania, mučenia alebo krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania alebo ktorí trpeli na následky ozbrojeného konfliktu.

Ministerstvo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti vydá doklad o oprávnení na poskytnutie zdravotnej starostlivosti.

K dispozícii je ambulantná pohotovostná služba v príslušnom kraji, či meste alebo centrálny príjem nemocnice.

VZDELÁVANIE, DOTÁCIE A HMOTNÁ NÚDZA:

V zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. deti cudzincov s povoleným pobytom na území SR, t.j. aj tolerovaný pobyt, majú právo na vzdelanie. **Školy musia týmto osobám poskytnúť výchovu a vzdelávanie, ubytovanie a stravovanie v školách za tých istých podmienok ako občanom SR.** To znamená, že deti cudzincov majú nárok na bezplatné vzdelávanie na štátnych školách (nie na súkromných/cirkevných školách). Škola im musí zabezpečiť aj základnú učebnú literatúru.

Ďalšie usmernenia sú dostupné na www.minedu.sk.

Deťom utečencov, ktoré splnia podmienky pre poskytnutie dotácie (zúčastnia sa výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ alebo vyučovania v ZŠ, odoberú stravu a patria do niektorej z oprávnených skupín detí), bude možné poskytnúť dotáciu na stravu².

Odídenc má právo na pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok podľa zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi.³ **Žiadosť** na posúdenie nároku na pomoc v hmotnej núdzi podáva Ukrajinec na úrade, v ktorého územnej pôsobnosti sa nachádza.

SOCIÁLNE SLUŽBY:

Odídenci majú nárok na sociálne služby.⁴ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zverejnilo dňa 03.03.2022 Usmernenie pre poskytovateľov sociálnych služieb v oblasti poskytovania sociálnych služieb osobám prichádzajúcim z Ukrajiny (https://www.employment.gov.sk/files/sk/uvodna-stranka/informacie-odidencov-z-ukrajiny/poskytovanie-sos-ubytovania-ukrajincim-usmernenie_030322.pdf).

Na odídcov pri poskytovaní sociálnej služby sa vzťahuje rovnako aj **výška a podmienky platenia úhrady za sociálne služby a podmienky financovania poskytovanej sociálnej služby z verejných zdrojov** poskytovaním finančných prostriedkov na spolufinancovanie poskytovanej sociálnej služby – z rozpočtu MPSVR, **rozpočtu samospráv** apod.

Ministerstvo upozorňuje, že **poskytovateľom sociálnej služby**, u ktorých je poskytovanie sociálnej služby spolufinancované z verejných zdrojov, a ktorí začnú na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby poskytovať sociálnu službu odídcovi z Ukrajiny, ktorý spĺňa podmienky podľa zákona o sociálnych službách, **nevznikne nárok na príspevok za ubytovanie odídencov**. V takýchto prípadoch obec neposkytne poskytovateľom sociálnej služby príspevok.

² https://www.upsvr.gov.sk/media/medialne-spravy/uzitocne-informacie-pre-obcanov-ukrajiny-korisna-informacia-dla-gromadan-ukraini-useful-information-for-citizens-of-ukraine.html?page_id=1159972

³ Zákon č. 417/2013 Z.z. sa vzťahuje aj na cudzincov zdržiavajúcich sa na území SR v súlade so zákonom o azyle alebo zákonom o pobyte cudzincov (§ 1 ods. 2 zákona č. 417/2013 Z.z.).

⁴ § 3 ods. 2 písm. k) zákona č. 448/2008 Z.z., „*prijímateľ sociálnej služby je fyzická osoba, ktorej sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje sociálna služba a ktorou je cudzinec, ktorému sa poskytlo dočasné útočisko podľa osobitného predpisu.*“

Na druhej strane, však v prípade, že **poskytovateľ sociálnej služby** v na to vyčlenených priestoroch poskytne **osobám z Ukrajiny, ktoré nespĺňajú zákonom stanovené podmienky na poskytovanie danej sociálnej služby** (napr. odkázanosť, obeť násilia atď.) ubytovanie, **má nárok na príspevok za ubytovanie odídencia**. Takémuto poskytovateľovi však **zaniká nárok na financovanie takto využitého miesta v rámci registrovanej kapacity na FP z rozpočtu ministerstva alebo samosprávy** poskytnutím finančného príspevku na spolufinancovanie sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách – **nie je možné jedno miesto duplicitne financovať z verejných zdrojov aj ako sociálnu službu v rámci práva sociálneho zabezpečenia, aj ako ubytovanie podľa občianskeho práva; výnimkou by malo byť možnosť ubytovania maloletého dieťaťa/detí s prijímateľom sociálnej služby v jeho obytnej miestnosti, ak má na to poskytovateľ SS vytvorené podmienky, s možnosťou príspevku za ubytovanie odídencia pre tieto deti.**

poskytovateľ sociálnej služby	nárok na príspevok za ubytovanie odídencia	spolufinancovanie sociálnej služby
poskytovanie sociálnej služby odídecovi na základe zmluvy financované z verejných zdrojov	X	✓
poskytnutie ubytovania poskytovateľom sociálnej služby Ukrajincomi, ktorý nespĺňa zákonné podmienky na poskytovanie sociálnej služby	✓	X Výnimka: možnosť ubytovania maloletého dieťaťa/detí s prijímateľom sociálnej služby v jeho obytnej miestnosti, ak má na to poskytovateľ SS vytvorené podmienky, s možnosťou príspevku za ubytovanie odídencia pre tieto deti.

Vláda SR nariadila na celom území Slovenskej republiky vykonanie opatrenia hospodárskej mobilizácie, pričom jednotlivé opatrenia sa týkajú aj poskytovania sociálneho zabezpečenia. **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR** je oprávnené usmerňovať, koordinovať a zadávať úlohy a opatrenia v oblasti sociálnej pomoci **obciam, mestám, VÚC, neverejným poskytovateľom sociálnych služieb**, subjektom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, FO a PO, ktoré sa zaoberajú poskytovaním humanitárnej pomoci apod. Ministerstvo má zabezpečiť podľa potreby aj **aktiváciu centier sústredeného sociálneho zabezpečenia v určených ubytovacích zariadeniach, v ktorých sa bude poskytovať pomoc pre odídcov.**

V takýchto prípadoch obce a mestá sú povinné postupovať v súlade s príkazom ministerstva.

PRÍSTUP NA TRH PRÁCE:

II. AZYLANT

Cudzinec prichádzajúci z Ukrajiny môže požiadať aj o udelenie azylu. Azylantom je cudzinec, ktorému MV SR udelil azyl. Podmienky udelenia azylu upravujú ust. § 8 až § 11 zákona č. 480/2002 Z.z. V zmysle ust. § 24 ods. 1 zákona, azylant sa považuje za cudzinca, ktorému sa udelil **trvalý pobyt**. Azylantovi

vystaví policajný útvar **doklad o pobyte** podľa zákona o pobyte cudzincov. **Týmto dokladom sa preukazuje azylant.**

Azylant má v podstate rovnaké práva ako odídenec s určitými výnimkami. Ide však o časovo omnoho náročnejší proces.

UBYTOVANIE AZYLANTA:

typy	subjekt zabezpečujúci ubytovanie	finančný príspevok na ubytovanie podľa § 36	poznámka
záchytný tábor	MV SR	-	
pobytový tábor	MV SR	-	
Integračné stredisko	MV SR	-	MV SR môže žiadateľa o azyl umiestniť na nevyhnutný čas aj v integračnom stredisku
mimo pobytového tábora	na písomnú žiadosť žiadateľa o azyl	-	žadateľ musí MV SR preukázať, že je schopný uhradiť si všetky výdavky spojené s pobytom mimo tábora z vlastných prostriedkov
mimo pobytového tábora u občana SR s trvalým pobytom alebo cudzinca s udeleným pobytom	Na písomnú žiadosť žiadateľa o azyl	-	štátny občan Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky alebo cudzinec s udeleným pobytom na území Slovenskej republiky predloží písomné čestné vyhlásenie o tom, že zabezpečí ubytovanie žiadateľa a úhradu všetkých výdavkov spojených s jeho pobytom na území Slovenskej republiky.
ponuka na ubytovanie	MV SR	Ministerstvo poskytne obci, ktorá zabezpečí azylantovi ubytovanie, príspevok na zaobstaranie ubytovania alebo príspevok na rozvoj infraštruktúry obce za podmienok určených	Po udelení azylu ministerstvo azylanta spravidla umiestni v integračnom stredisku. Ministerstvo po ukončení pobytu v integračnom stredisku a po absolvovaní kurzu

		komplexným programom integrácie, ktorý na návrh ministerstva schvaľuje vláda.	základov slovenského jazyka jednorazovo ponúkne azylantovi možnosť ubytovania.
--	--	---	--

Vytváranie azylových zariadení zabezpečuje Ministerstvo vnútra SR, pričom **obec je povinná** ministerstvu poskytnúť súčinnosť pri zriaďovaní týchto zariadení. **Ministerstvo poskytne obci príspevok na čiastočnú úhradu výdavkov, ktoré obec vynaložila v súvislosti so zriadením a činnosťou azylového zariadenia na svojom území.**⁵

Cudzinca, ktorému bol udelený azyl, t.j. azylant, môže ministerstvo na základe písomnej žiadosti azylanta na nevyhnutný čas ubytovať v pobytovom tábore, kde je povinný primerane uhrádzať výdavky spojené s jeho pobytom.

V prípade, ak Ukrajinec požiada o udelenie azylu, **nárok na príspevok na ubytovanie ubytovateľovi podľa § 36a zákona o azyle nevzniká.**

ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ:

Za žiadateľa, ktorý nie je verejne zdravotne poistený, **uhrádza neodkladnú zdravotnú starostlivosť ministerstvo**; v prípadoch hodných osobitného zreteľa, ak sa na základe individuálneho posúdenia zdravotného stavu žiadateľa zistia **osobitné potreby na poskytnutie zdravotnej starostlivosti, ministerstvo uhradí aj poskytnutie tejto zdravotnej starostlivosti**. Ministerstvo zabezpečí vhodnú zdravotnú starostlivosť maloletým žiadateľom o udelenie azylu, ktorí sú obeťami zneužívania, zanedbávania, vykorisťovania, mučenia alebo krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania alebo ktorí trpeli na následky ozbrojeného konfliktu.

Ministerstvo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti vydá žiadateľovi o azyl doklad o oprávnení na poskytnutie zdravotnej starostlivosti.

Aj v tomto prípade platí, že azylanti **majú k dispozícii ambulatnú pohotovostnú službu v príslušnom kraji, či meste alebo centrálny príjem nemocnice.**

VZDELÁVANIE:

Deti azylantov a žiadateľov o azyl majú nárok na bezplatné vzdelávanie v štátnych školách. Pri vzdelávaní týchto osôb platia rovnaké pravidlá ako na odíedencov (viď. vyššie).

SOCIÁLNE SLUŽBY:

Cudzinec, ktorému bol udelený azyl **má nárok na sociálne služby** podľa ust. § 3 ods. 2 písm. g) zákona č. 448/2008 Z.z o sociálnych službách. V prípade, ak obec vystupuje ako poskytovateľ sociálnej služby, je povinná (na základe žiadosti azylanta) poskytnúť azylantovi sociálnu službu, ak sú splnené všetky podmienky na poskytnutie danej sociálnej služby azylantovi. Azylanti pri poskytovaní sociálnych služieb sú v rovnakom postavení ako iní prijímatelia.

Ďalšie práva azylanta:

- **právo zamestnať sa,**

⁵ § 37 ods. 2 zákona č. 480/2002 Z.z.

- právo na jednorazový príspevok vo výške 1,5-násobku sumy životného minima (poskytuje ministerstvo),
- právo na pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok podľa zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi,
- právo pracovať.

III. CUDZINCI, KTORÍ SA ZDRŽIAVAJÚ NA ÚZEMÍ SR MENEJ AKO 90 DNÍ

Cudzinec z tretej krajiny sa môže na území SR zdržiavať bez akýchkoľvek ďalších povinností do 90 dní. V takýchto prípadoch však cudzincovi nevznikajú osobitné práva. Štát nie je povinný týmto osobám zabezpečovať ubytovanie, stravovanie, nevzniká im nárok na zdravotnú starostlivosť alebo sociálne služby.

Ak sa cudzinec chce na území SR zdržiavať dlhšie ako 90 dní v priebehu pol roka, musí požiadať o udelenie **prechodného pobytu**.

IV. CUDZINCI, KTORÍ SA ZDRŽIAVAJÚ NA ÚZEMÍ SR DLHŠIE AKO 90 DNÍ, ALE NIE SÚ ODÍDENCI ANI AZYLANTI

Ukrajinec, ktorý nemá postavenie odídencu, azylanta a chce sa zdržiavať na území SR dlhšie ako 3 mesiace musí požiadať o udelenie prechodného pobytu, pričom na prechodný pobyt potrebuje národné vízum podľa zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov. To na aké účely môže získať prechodný pobyt vymedzuje ust. [§ 21](#) zákona o pobyte cudzincov.

Ak cudzincovi bolo vydané národné vízum a bol mu udelený prechodný pobyt, nadobúda postavenie cudzinca s povoleným pobytom. Štát takýmto osobám nezabezpečuje ubytovanie. Cudzinec musí preukázať, že má zabezpečené ubytovanie na najmenej 6 mesiacov prechodného pobytu.⁶ Cudzincovi sa vydáva **preukaz o prechodnom pobyte, ktorým preukazuje povolenie na pobyt na území SR**.

Ak má cudzinec na území Slovenskej republiky trvalý pobyt alebo je u nás ekonomicky aktívny, ako zamestnanec alebo SZČO, má nárok na verejné zdravotné poistenie. V prípade, že cudzinec nespĺňa tieto podmienky a nemá zákonnú povinnosť byť poistený v systéme verejného zdravotného poistenia, je odkázaný na **komerčné zdravotné poistenie pre cudzincov**.

Cudzinec s prechodným pobytom na území SR má **nárok na sociálne služby** v zmysle ust. § 3 ods. 2 písm. i) zákona č. 448/2008 Z.z.

V. SUMARIZÁCIA

právne postavenie	zabezpečené ubytovanie	preplatená zdravotná starostlivosť	vzdelávanie	práca	sociálne služby	doklad
odídenc	✓	neodkladná a potrebná indikovaná ZS	✓	✓	✓	preukaz o tolerovanom pobyte

⁶ § 32 ods. 8 zákona č. 404/2011 Z.z.

azylant	✓	neodkladná a potrebná indikovaná ZS	✓	✓	✓	preukaz o trvalom pobyte
tranzitujúce osoby	-	-	-	-	-	pas
cudzinec s prechodným pobytom	-	-	✓	✓	✓	preukaz o prechodnom pobyte

GARANT PARTNER legal s.r.o.

Mgr. Helena Laposová

JUDr. Henrieta Bicăková